

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. lapkričio 19 d.*

„Kasmetinis Europos Sąjungos pareigūnų ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų atlyginimų ir pensijų tikslinimas — Pareigūnų tarnybos nuostatai — Ieškinys dėl panaikinimo — Komunikatas KOM(2011) 829 galutinis — Pasiūlymas KOM(2011) 820 galutinis — Ieškinys dėl neveikimo — Pasiūlymų pateikimas pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį — Komisijos atsisakymas — Dalyką praradęs ieškinys — Poreikio priimti sprendimą nebuvimas“

Byloje C-66/12

dėl 2012 m. vasario 9 d. pagal SESV 263 straipsnį pareikšto pagrindinio ieškinio dėl panaikinimo ir pagal SESV 265 straipsnį pareikšto papildomo ieškinio dėl neveikimo,

Europos Sąjungos Taryba, atstovaujama M. Bauer ir J. Herrmann,

ieškovė,

palaikoma:

Čekijos Respublikos, atstovaujamos M. Smolek, D. Hadroušek ir J. Vlácil,

Danijos Karalystės, atstovaujamos V. Pasternak Jørgensen ir C. Thorning,

Vokietijos Federacinės Respublikos, atstovaujamos T. Henze ir N. Graf Vitzthum,

Airijos, atstovaujamos E. Creedon, padedamos BL C. Toland ir solisitoriaus A. Joyce,

Ispanijos Karalystės, atstovaujamos N. Díaz Abad ir S. Centeno Huerta,

Prancūzijos Respublikos, atstovaujamos G. de Bergues, D. Colas ir J.-S. Pilczer,

Latvijos Respublikos, atstovaujamos I. Kalniņš ir A. Nikolajeva,

Nyderlandų Karalystės, atstovaujamos C. Wissels ir M. Bulterman,

Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, atstovaujamos E. Jenkinson ir J. Beeko, padedamų baristerio R. Palmer,

įstojusių į bylą šalių,

prieš

* Proceso kalba: prancūzų.

Europos Komisiją, atstovaujamą J. Currall, D. Martin ir J.-P. Keppenne, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

palaikomą

Europos Parlamento, atstovaujamo A. Neergaard ir S. Seyr,

įstojusios į bylą šalies,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kuri sudaro pirmininkas V. Skouris, pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz (pranešėjas), E. Juhász, M. Safjan, C. G. Fernlund ir J. L. da Cruz Vilaça, teisėjai A. Rosas, G. Arestis, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader ir C. Vajda,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorius V. Tourrès, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. liepos 2 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2013 m. rugsėjo 12 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Sąjungos Taryba prašo:

— pirmiausia, remiantis SESV 263 straipsniu, panaikinti:

- 2011 m. lapkričio 24 d. Komisijos komunikatą, kuriuo pateikiama papildomos informacijos, susijusios su 2011 m. liepos 13 d. Komisijos ataskaita dėl išlygos dėl išimtinių atvejų (KOM(2011) 829 galutinis, toliau – ginčijamas komunikatas), kiek Europos Komisija juo galutinai atsisakė pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai atitinkamus pasiūlymus pagal Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų, nustatytų 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatančiu Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas bei Komisijos pareigūnams laikinai taikomas specialias priemones (OL L 56, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 2 t., p. 5), iš dalies pakeistu 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) Nr. 1080/2010 (OL L 311, p. 1; redakcija po 2012 m. birželio 5 d. paskelbto klaidų ištaisymo, OL L 144, p. 48, toliau – Pareigūnų tarnybos nuostatai), XI priedo 10 straipsnį, ir
- 2011 m. lapkričio 24 d. Komisijos pateiktą Pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, kuriuo nuo 2011 m. liepos 1 d. tikslinamas Europos Sąjungos pareigūnų ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų darbo užmokestis ir pensijos bei jiems taikytini korekciniai koeficientai (KOM(2011) 820 galutinis, toliau – ginčijamas pasiūlymas);

— papildomai, remiantis SESV 265 straipsniu, pripažinti Sutarčių pažeidimą dėl to, kad Komisija atsisakė pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai atitinkamus pasiūlymus pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį.

Teisinis pagrindas

2 Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnyje numatyta:

„1. Taryba kiekvienais metais peržiūri Sąjungos pareigūnų ir kitų tarnautojų atlyginimus. Atsižvelgiant į jungtinę Komisijos ataskaitą, pagrįstą jungtiniu indeksu, kurį susitarimu su valstybių narių nacionalinėmis statistikos tarnybomis nustatė Sąjungos statistikos tarnyba, peržiūrima rugsėjo mėnesį; tas indeksas atspindi liepos 1 d. situaciją kiekvienoje Sąjungos šalyje.

Peržiūrint Taryba apsveria, ar, kaip dalis Sąjungos ekonomikos ir socialinės politikos, atlyginimas turėtų būti patikslintas. Ypač reikia atsižvelgti į bet koki atlyginimų padidėjimą viešojoje tarnyboje ir priėmimo į darbą poreikius.

2. Jeigu iš esmės pasikeičia pragyvenimo išlaidos, Taryba per du mėnesius nusprendžia, kaip turėtų būti tikslinami korekciniai koeficientai ir, prireikus, turėtų juos taikyti atgaline data.

3. Šiame straipsnyje [Taikydama šį straipsnį] Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, kaip numatyta [ESS] 16 straipsnio 4 ir 5 dalyse.“

3 Pareigūnų tarnybos nuostatų 82 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad jeigu Taryba pagal 65 straipsnio 1 dalį nusprendžia koreguoti atlyginimus, tokios pačios korekcijos taikomos ir pensijoms.

4 Remiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų 65a straipsniu, 64 ir 65 straipsnių įgyvendinimo taisyklės išdėstytos Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priede.

5 Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 1 straipsnyje, esančiame šio priedo I skyriaus 1 skirsnyje, numatyta, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų 65 straipsnio 1 dalyje numatytos peržiūros tikslais Eurostatas kiekvienais metais iki spalio pabaigos parengia pranešimą apie pragyvenimo išlaidų Briuselyje (Belgija) kitimą (tarptautinis Briuselio indeksas), apie pragyvenimo išlaidų ne Briuselyje kitimą (ekonominiai paritetai ir išvestiniai indeksai) ir apie aštuonių valstybių narių centrinės valdžios valstybės tarnautojų darbo užmokesčių perkamosios galios kitimą (specifiniai rodikliai).

6 Remiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 1 skyriaus 2 skirsnio „Kasmetinio atlyginimų ir pensijų patikslinimo tvarka“ 3 straipsniu:

„1. Pagal Tarnybos nuostatų 65 straipsnio 3 dalį Taryba Komisijos pasiūlymu ir remdamasi šio priedo 1 skirsnyje nustatytais kriterijais, iki kiekvienų metų pabaigos priima sprendimą dėl atlyginimų ir pensijų tikslinimo, įsigaliojantį nuo liepos 1 d.

2. Patikslinimo dydis nustatomas tarptautinį Briuselio indeksą padauginant iš specifinio rodiklio. Patikslinimas atliekamas neto verte ir išreiškiamas vienodu bendru procentiniu dydžiu.

<...>

5. Belgijoje ir Liuksemburge netaikomi jokie korekciniai koeficientai. Korekciniai koeficientai, taikomi:

a) Europos Sąjungos pareigūnų, dirbančių kitose valstybėse narėse ir tam tikrose kitose darbo vietose, darbo užmokesčiams,

- b) <...> [pareigūnų] pensijų, mokamų kitose valstybėse narėse, daliai, atitinkančiai iki 2004 m. gegužės 1 d. įgytas teises,

nustatomi pagal šio priedo 1 straipsnyje minėtų atitinkamų ekonominių paritetų tarpusavio santykius ir keitimo kursus, Tarnybos nuostatų 63 straipsnyje nustatytus atitinkamoms šalims.

<...>“

- 7 Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 5 skyrius pavadintas „Išlyga dėl išimtinių atvejų“. Šį skyrių sudaro vienintelis 10 straipsnis, kuriame nustatyta:

„Jeigu staiga labai pablogėja Sąjungos ekonominė ir socialinė padėtis, įvertinta atsižvelgiant į objektyvius duomenis, kuriuos šiuo tikslu pateikė Komisija, ji pateikia atitinkamus pasiūlymus, dėl kurių Europos Parlamentas ir Taryba priima sprendimą [SESV] 336 straipsnyje nustatyta tvarka.“

- 8 Pagal minėto priedo 15 straipsnio 1 dalį šio priedo nuostatos taikomos nuo 2004 m. liepos 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d.

Ginčo aplinkybės

- 9 Konstatavusi, kad dėl neseniai Sąjungoje įvykusios finansų ir ekonomikos krizės „netikėtai labai pablogėjo ekonominė ir socialinė padėtis Sąjungoje“, kaip tai suprantama pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį, 2010 m. gruodžio mėn. Taryba paprašė Komisijos remiantis šiuo 10 straipsniu laiku pateikti atitinkamus pasiūlymus, kad Parlamentas ir Taryba galėtų juos išnagrinėti ir priimti iki 2011 m. pabaigos.
- 10 Atsakydama į šį prašymą, 2011 m. liepos 13 d. Komisija pateikė Tarybai Ataskaitą dėl išlygos dėl išimtinių atvejų (Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnis) (KOM(2011) 440 galutinis), kurioje, remdamasi penkiolika rodiklių ir Europos ekonominėmis prognozėmis, kurias jos Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas paskelbė 2011 m. gegužės 13 d., ji padarė išvadą, kad nereikia teikti pasiūlymo pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį.
- 11 Išnagrinėjęs šią ataskaitą Taryboje kilo diskusijų, todėl ji vėl paprašė Komisijos įgyvendinti minėtą 10 straipsnį ir laiku pateikti atitinkamą pasiūlymą dėl atlyginimų tikslinimo.
- 12 Atsakydama į šį prašymą Komisija priėmė ginčijamą komunikatą, grindžiamą Europos ekonominėmis prognozėmis, kurias jos Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas pranešė 2011 m. lapkričio 10 d. Komisija vėl padarė išvadą, kad Sąjungoje nesusiklostė išimtinis atvejis, kaip tai suprantama pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį, ir kad todėl ji negali taikyti išlygos dėl išimtinių atvejų.
- 13 Tą pačią dieną Komisija pateikė ginčijamą pasiūlymą, pagrįstą Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnyje numatytu „įprastu“ atlyginimų tikslinimo metodu, ir pasiūlė 1,7 % tikslinimą.
- 14 Taryba 2011 m. gruodžio 19 d. Sprendimu 2011/866/ES dėl Komisijos pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo nuo 2011 m. liepos 1 d. tikslinamas Europos Sąjungos pareigūnų ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų darbo užmokestis ir pensijos bei jiems taikytini korekciniai koeficientai (OL L 341, p. 54), nusprendė „nepriimti [ginčijamo] pasiūlymo“, remdamasi, be kita ko, šiais motyvais:

„(8) <...> Taryba yra įsitikinusi, kad dėl Sąjungą apėmusios finansų ir ekonomikos krizės, dėl kurios didelis valstybių narių skaičius atlieka didelio masto fiskalinį koregavimą, *inter alia*, nacionalinių pareigūnų darbo užmokesčių tikslinimus, netikėtai smarkiai pablogėjo ekonominė ir socialinė padėtis Sąjungoje;

<...>

- (13) atsižvelgdama į visa tai, Taryba laikosi nuomonės, kad Komisijos pozicija dėl to, ar esama netikėto smarkaus ekonominės ir socialinės padėties pablogėjimo, ir jos atsisakymas pateikti pasiūlymą pagal Tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį yra grindžiami akivaizdžiai nepakankamais ir klaidingais pagrindais;
- (14) <...> Teisingumo Teismas byloje [kurioje priimtas 2010 m. lapkričio 24 d. Sprendimas *Komisija prieš Tarybą* (C-40/10, Rink. p. I-12043)] nusprendė, kad Tarnybos nuostatų XI priedo taikymo metu 10 straipsnyje numatyta procedūra yra vienintelė galimybė atsižvelgti į ekonomikos krizę tikslinant darbo užmokestį, Taryba, norėdama krizės metu taikyti šį straipsnį, turėjo sulaukti Komisijos pasiūlymo;
- (15) Taryba yra įsitikinusi, kad, atsižvelgiant į Tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį ir [ESS] 13 straipsnio 2 dalies antrame sakinyje įtvirtintą lojalaus institucijų bendradarbiavimo pareigą, Komisija buvo įpareigota Tarybai pateikti atitinkamą pasiūlymą. Komisijos išvados ir jos nesugebėjimas pateikti tokį pasiūlymą yra pareigos neįvykdymas;
- (16) kadangi Taryba gali veikti tik Komisijos pasiūlymu, Komisijos teisingų išvadų, remiantis įrodymais, nepriėmimas ir pasiūlymo nepateikimas pagal Tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį užkirto kelią Tarybai teisingai reaguoti į netikėtą smarkų ekonominės ir socialinės padėties pablogėjimą priimančią aktą pagal Tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį.“

Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

15 Taryba Teisingumo Teismo prašo:

- pirmiausia, remiantis SESV 263 straipsniu, panaikinti ginčijamą komunikatą, kiek juo Komisija galutinai atsisakė pateikti Parlamentui ir Tarybai atitinkamus pasiūlymus pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį, ir ginčijamą pasiūlymą,
- papildomai, remiantis SESV 265 straipsniu, pripažinti Sutarčių pažeidimą dėl to, kad Komisija atsisakė pateikti Parlamentui ir Tarybai atitinkamus pasiūlymus pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį, ir
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

16 Komisija Teisingumo Teismo prašo atmesti ieškinį ir priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

17 2012 m. balandžio 20 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Parlamentui buvo leista įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų. 2012 m. liepos 6 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Čekijos Respublikai, Danijos Karalystei, Vokietijos Federacinei Respublikai, Airijai, Ispanijos Karalystei, Prancūzijos Respublikai, Latvijos Respublikai, Nyderlandų Karalystei ir Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei leista įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų.

Dėl ieškinio

18 Ieškinyje Taryba teigia, kad Komisija pažeidė Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnį, siejamą su ESS 13 straipsnio 2 dalies antru sakiniu ir SESV 241 straipsniu, nes pateikė ginčijamą pasiūlymą remdamasi šio priedo 3 straipsnyje numatytu „įprastu“ tikslinimo metodu ir taip atsisakė pateikti atitinkamus pasiūlymus minėto 10 straipsnio pagrindu.

- 19 Komisija teigia, kad ieškinys nepriimtinas, nes dėl jo pareiškimo Taryba nesprendė kvalifikuota savo narių balsų dauguma. Be to, nei ginčijamas pranešimas, nei ginčijamas pasiūlymas nėra aktai, kuriuos pagal SESV 263 straipsnį galima ginčyti. Galiausiai SESV 265 straipsnyje įtvirtintos sąlygos nėra įvykdytos, be kita ko, dėl to, kad dėl Tarybos prašymo Komisija išreiškė poziciją, kurioje teigė, kad sąlygos, kuriomis galima pradėti Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 10 straipsnyje numatytą procedūrą, nėra įvykdytos. Vis dėlto Taryba nepraranda teisminės apsaugos, nes savo nuomonę ji galėjo išdėstyti nagrinėjant Komisijos pareikštą ieškinį dėl Tarybos atsisakymo priimti ginčijamą pasiūlymą, pateiktą remiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsniu. Papildomai Komisija ginčija ieškinio dėl panaikinimo ir ieškinio dėl neveikimo pagrindumą ir teigia, kad Taryba neįrodė, jog Komisija padarė akivaizdžią klaidą vertindama Sąjungos ekonominę ir socialinę padėtį.
- 20 Pažymėtina, kad, kaip ir ieškinys byloje, kurioje priimtas 2013 m. lapkričio 19 d. Sprendimas *Komisija prieš Tarybą* (C-63/12), nagrinėjamas ieškinys susijęs su Sąjungos pareigūnų ir kitų tarnautojų atlyginimų ir pensijų tikslinimu 2011 m. ir buvo pareikštas Komisijai ir Tarybai nesutarus dėl to, ar tais metais tikslinga taikyti Pareigūnų tarnybos nuostatų XI priedo 3 straipsnyje numatytą „įprastą“ ir automatinį metodą, ar šio priedo 10 straipsnyje numatytą išlygą dėl išimtinių atvejų, taikomą „staiga labai pablogėjus Sąjungos ekonominei ir socialinei padėčiai“. Glaudus šių dviejų bylų ryšys taip pat matyti iš aplinkybės, kad kiekvienoje jų šalys remiasi kitoje byloje jų pateiktomis pastabomis, kurias jos prideda.
- 21 Minėto 2013 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 57–77 punktuose Teisingumo Teismas nagrinėjo institucijų vaidmenų pasiskirstymą kasmet tikslinant atlyginimus ir pensijas, ypač kiek tai susiję su šio tikslinimo teisinio pagrindo nustatymu ir išlygos dėl išimtinių atvejų taikymu.
- 22 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad nagrinėjamas ieškinys neteko dalyko, todėl nebėra poreikio priimti dėl jo sprendimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 23 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 142 straipsnį, jeigu byloje nereikia priimti sprendimo, Teisingumo Teismas bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia savo nuožiūra.
- 24 Nagrinėjamu atveju ieškinys neteko dalyko ne dėl vienos iš šalių elgesio, bet dėl to, kad Teisingumo Teismas išnagrinėjo ieškinį dėl panaikinimo byloje, kurioje priimtas minėtas 2013 m. lapkričio 19 d. Sprendimas *Komisija prieš Tarybą*.
- 25 Šiomis sąlygomis reikia nuspręsti, kad Taryba, Komisija ir į bylą įstojusios šalys pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. Nereikia priimti sprendimo dėl ieškinio.

2. **Čekijos Respublika, Danijos Karalystė, Vokietijos Federacinė Respublika, Airija, Ispanijos Karalystė, Prancūzijos Respublika, Latvijos Respublika, Nyderlandų Karalystė, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė, Europos Parlamentas, Europos Sąjungos Taryba ir Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.